

Учестровено *Време*

БР. 40. ГОД. II - З.Х. - 1931.
ЦЕНА 5. ДИН.

БИБЛИОТЕКА
ГРАДА БЕОГРАДА

1931/13

3/X-

Charlotte Susa

Житиор

ЧОВЕК БЕЗ ТАЛЕНТА

Покојни Емил де Жирарден је имао по једну нову идеју сваког дана. Мој пријатељ Габриол био је скромнији, ма да је Гаско-нац, и имао по једну нову идеју само сваке недеље.

Ја нећу ништа ново рећи кад кажем да је циљ многих банкета пре свега да се рђаво једе, а затим да се, за време десера, велика какав велики, познати или непознати човек. У овом последњем случају треба га на тај начин истаћи.

Габриол је мислио да велики људи нису занимљиви, пошто, пре или после, о њима ће се говорити; а после сви ти говори, хвале и славопојке омаловажавају све оне, који нису велики људи. Треба једном већ прекинути са тим савишним истицањем славе, почаста. У колико је један човек већи, у толико он више умањује остале своје ближње. Једном речју кад не би било великих људи, не би било ни малих. А после зар није један велики човек довољан самом себи?

Помислимо на беднике, који у самоћи своје собе, и по који пут у ђумезима, пишу, пишу, пишу, а њихови рукописи никад не успеју да триумфујући уђу у какву штампарију.

Зар ти несрећници нису достојни пажње?

И Габриол је одлучио да ће он учинити један велики покушај, покушај, који ће задивити свет својом смелости, и оригиналношћу.

Он је дао отштампати у разним дневним листовима једну белешку, извештавајући публику, да ће бити приређен један банкет једном књижевнику без талента, али сасвим без талента.

Ова белешка је изишла десет пута у свим листовима, али се нико још није пријавио. Али као што је познато реклама има великог утицаја кад се често понавља. Понудите га двадесет пута, онда ће већ неко на њега обратити пажњу. А ако га рекламирате сто пута, сигурно вам је да ћете се обогатити. Реклама има научну основу, а та основа се зове сугестија.

Зато и Габриол није изгубио наду. Давао је да излази и даље та белешка. И имао је право што је тако радио. Пријавио се један кандидат, и пошто није имао конкурента он је и изабран.

Дакле нашао се у Паризу један књижевник, који је изјавио да нема ни мало талента. За банкет који се давао у његову по част пријавило се пет стотина особа.

Сви су посматрали са дивљењем човека, јединог, јединственог од постанка литературе, који је пристао да изјави да нема ни мало талента!

За време десера Габриол се дигао. Дигла се и његова чаша, и он је проговорио, обраћајући се хероју ове светковине:

„Господине, вама је сад педесет и четири године; ви сте храбро написали дванаест романа, које нико није хтео да изда, двадесет и четири позоришна комада, које нико није хтео да игра, пет стотина хроника, које су сви одбили да штампају, и хиљаду тучета стихова. Част и поштовање вама! Пет стотина људи и жена, познатих и чувених славе вас данас. Сакупићемо прилоге, које ће вам бити награда.

Тако су скупили 260 франака и две улазнице за Амбиги, и све то дали слављенику, човеку без талента. Овај је новац и карте стрпао у џеп, па затим је, затражио реч:

— Госпође и господо, рече Габриол, човек без талента тражи реч. Ја молим да га саслушам у тишини.

— Зар ја без талента! узвикну херој дижући се са своје столице. Ви ме нисте добро загледали! Ја сам пристао на овај ваш

— А како се сбришило са оним младиком који ти је донео толико скупоценог цвећа.
— Пропао је, оженио се продавацом цвећа.

банкет само зато да бих тако обратио пажњу на себе! Будућност ће ми дати задовољства, а има још слободног места у Пантеону! Моје ће време доћи!

А затим, достојанствено, он је изишао из сале.

А. Вилабрег.

— Даје ли баша диктилографска школа добре резултате.

— Сјајне. Од четрдесет и девет завршених ученица, двадесет и пет су већ успеле да се удаду за своје шефове.

— Је ли истина да тражиш једног благајника?

— Не, тражим два! онога који је побегао, и онога који треба да га замени.

— Не знам како да вам се одужим, добри човече, што сте ми спасли мужа — ево дала бих вам педесет динара но имам само стотинарку.
— Па можда би се за оних педесет динара изволели давити?
— (Муж који се освестио): Ајде, жено, скачи нек заради човек.

Илустрисане Време

Бр. 40 - год. II - 3. X. 1931 - цена 5 дин.

Г. Мек Артур, шеф америчког генералштаба поздравља једну чету коњице на Бањици. У друштву г. Мек Артура генерал г. Михајло Боди.

Слика Грдијон.

Са свих страна

Највећи железнички вијадукт у Немачкој

Највећи железнички вијадукт у Немачкој налази се у Фортланду над Гелшталом.

Уишон Синклер
нервно растројен

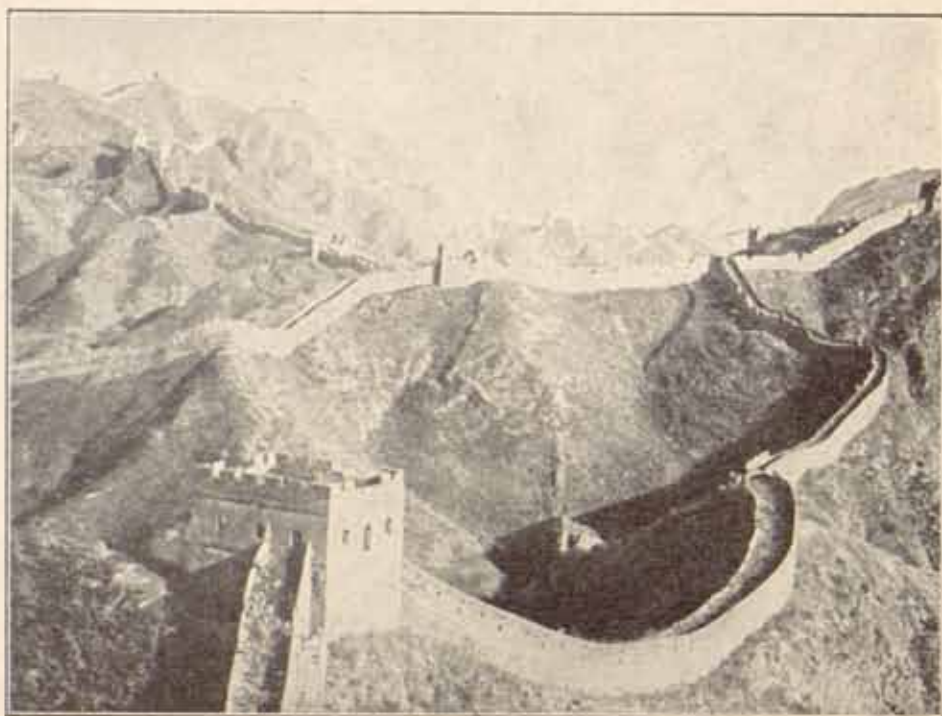
По вестима из Њујорка слазни приповедач амерички Уишон Синклер нервно је растројен толико да су га лекари морали упутити у болницу.

СКИЦА ТИГРОВОГ СПОМЕНИКА

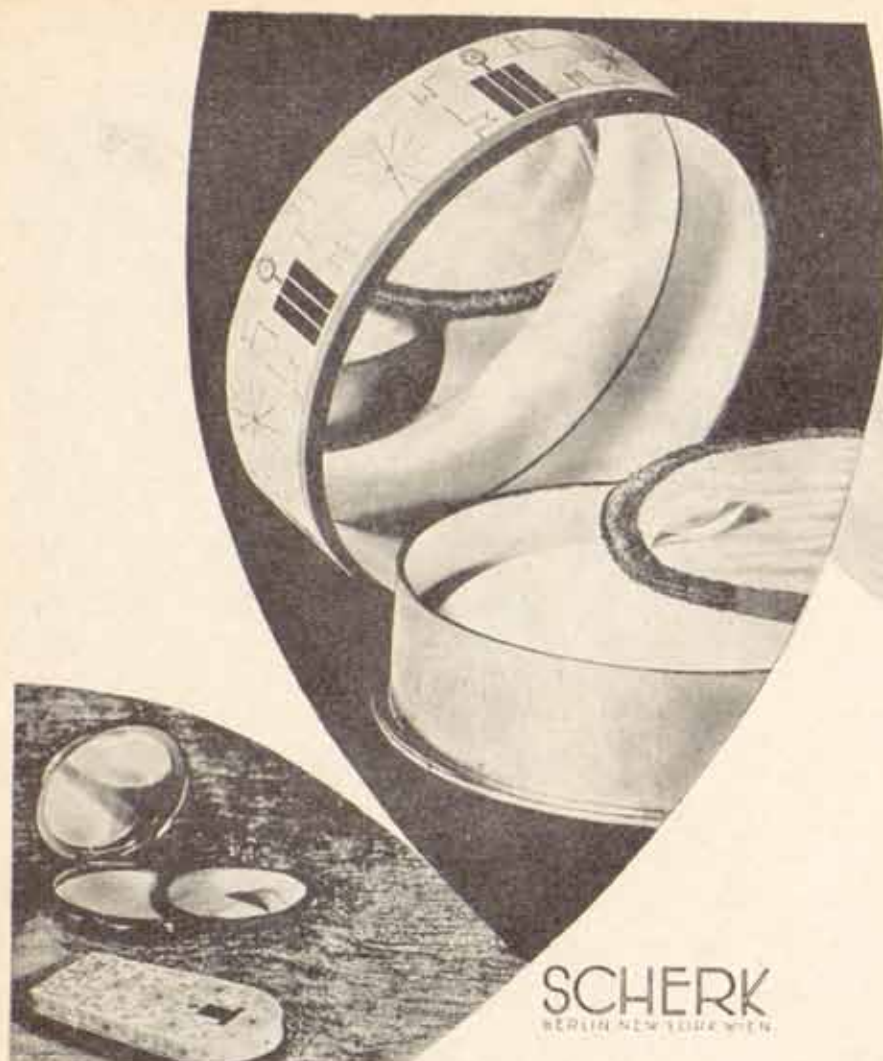
Кинески зид северно од Мугдена, код Кујејка

Слазни француски скулптор Које поред скице за споменик Клемансоа, који ће се ускоро открити у Паризу.

Пободом упада Јапанаца у Кину и заузећа, Мугдена, доносимо слику Кинеског зида, подигнутог „за одбрану Кине од упада непријатеља“ с копна, али не и с мора и из Кореје.

Малени покушај пред огледалом показује Вам
одмах све. Молим, ставите на Ваше лице
посве мало Mystikum-Compact, танко као дашак!
Разделите га једнако на све стране. Тада ћете
видети, што то значи. Јединствено улепшано
видећете Ваше лице у огледалу. У Берлину,
Њујорку, Паризу нема ништа бољег од

**Mystikum
Compact**
за ручну тобоцију, и
MYSTIKUM PUDER
за тоалетни столик.

Јапанци у Кини

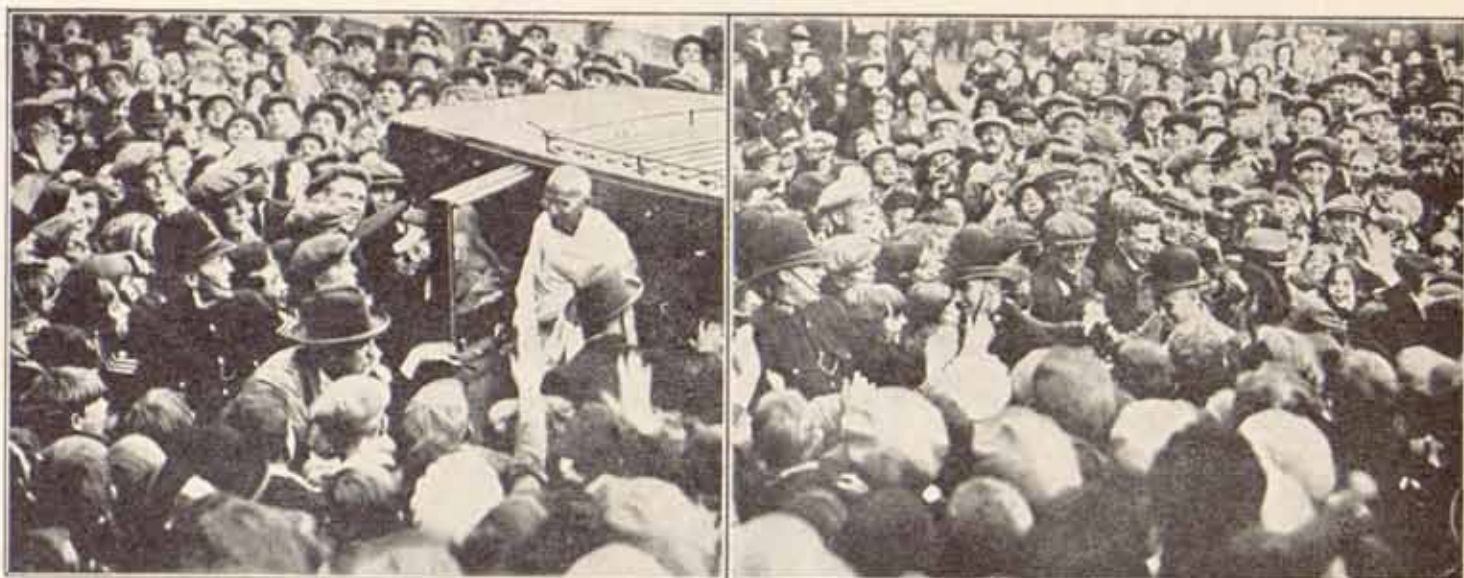
Упад Јапанаца у Манџурију и заузеће Мукдена није баш изне-
надило познаваоце прилика на далеком Истоку. На слици: јапан-
ски војници прелазе једну реку без моста.

„Краљ подземља“ на добротворној забави

Једној добротворној забави у корист незапослених радника у Чикагу
присуствовао је и Ал Капоне са својим сином. На снимку му се лепо
биде две бразде на лицу, због којих је Ал Капоне назван „Робашени“

Два најпопуларнија човека у Лондону

Прва слика (лево) претставља како се Ганди, а друга како се Чаплин пробија кроз гомилу помоћу подизмена.

Акронов желудац

Највећи ваздушни брод Акрон — дуг је 239 и по метара, висок 44 и по мет., са запремином од 134.000 кубних метара — има и кућу за посаду од 80 људи. Она не импонује баш величином.

Нова синагога у Паризу

Париски сефардјати подигли су нову синагогу чија млечна мермерна источњачка фасада задивљује. Оспећена је о овогодишњем Јом-Кипуру (21. пр. мес.).

Г Д И Њ А

На месту, где је још пре неколико година била мала рибарска насебина на обали Балтичког мора, подигнута је сада велика и модерна барош Гдиња, пољско пристаниште, преко које иде 56 од сто целокупног пољског трговинског промета са иностранством. Ова барош безана је са осталом територијом Пољске узаним тако званим „коридором“, који одбаја Немачку од њене источне провинције, Источне Пруске. Али овај „коридор“ претставља територију органски безану за Пољску, има потпуно пољско становништво, што признају и сами немачки научници, и од убек се сматрао за део пољског народа и пољске државе.

Барош и пристаниште Гдиња.

Живи венац

На добротворној забави коју су њујоршке студенткиње приредиле у корист кућица за незапослене, овај венац, сплетен од веселих чланица приређивачког одбора, био је највећа атракција.

Кад руже вену

Дражесна енглеска играчица мис Еве Друри подесила је за своју најновију игру „Кад руже вену“ костим, који врло успешно симболише опадање свенутих ружиних листића.

Сигурно
и без бола
дејствује
Бургит
Мелет за курје
очи и жуљеве.

Nivea-Creme:
Дин. 5.- до 22.-

Nivea-Ulje:
Дин. 25.- и 35.-

Код њешачења, код сјорша и игре

NIVEA-CREME NIVEA-ULJE

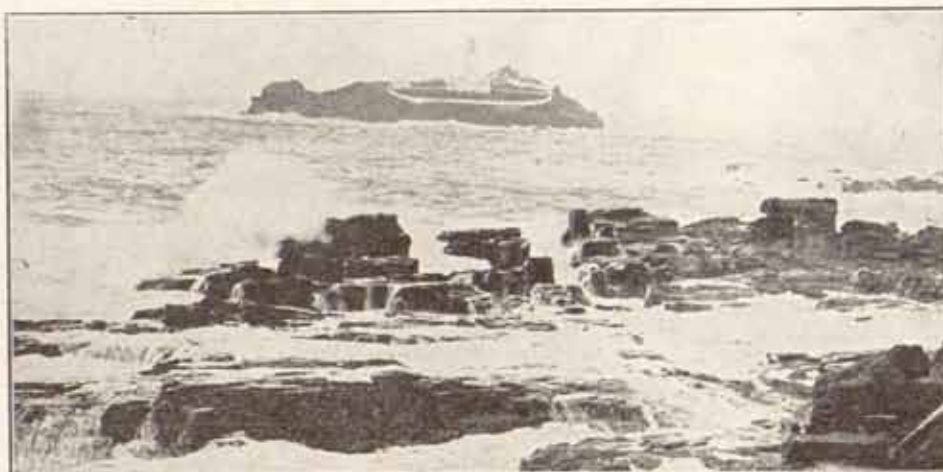
Будући да садржавају кожни еродан Еуерит, који се не налази у ниједном другом средству за негу коже, упија се Nivea-Creme и Nivea-Ulje, дубоко и темељито у кожу, те ју тиме јача и храни. На тај начин заштићујете своју кожу против ветра и небремена, теи вам остаје младалачки свеж и допадљив. Изглед вам постаје здрав и дивно спортски тамап. Произабача: Југосл. P. Beiersdorf & Co. d. s. o. j. Марибор, Герогрићева ул. 24.

Будуће звезде Холивудске

Ове године установљен је у Холивуду нарочити дан за избор тонфилмских почетница. Од сада ће их сваке године бирати тако. На слици, с лева: мис Линда Веткине, плавуша из Бостона, мис Кончита Монтегро, црнка из Шпаније, и мис Хелен Мек, риђокоса из Рок Ајеланда у Илшоусу.

Расштрено Пирајско острво

Острвце Годреви у Атлантику према заливу Сент-Евесу било је гнездо пирата, који су ноћу, за време бура, паљењем огњева мамили бродове, па када би насели и разбили се о стене, пљачкали их. Сада је на острвце постављен велики фар с помоћном стражом.

Наше слике

Свечано освећење нове цркве у Лесковцу

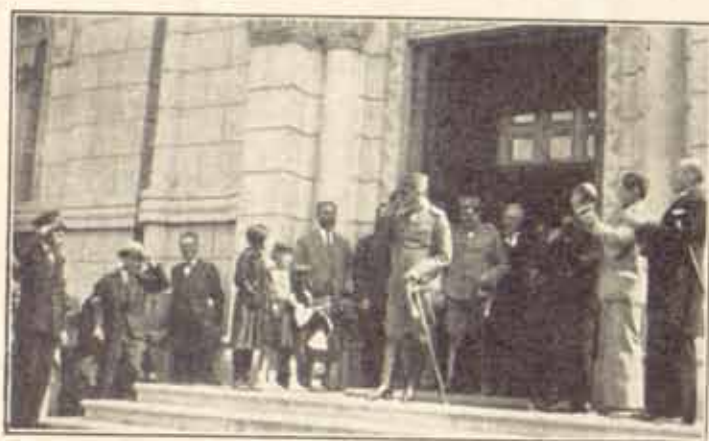
Стара лесковачка црква у облику обичне зграде, која је подигнута још пре 40 година, збојом већ иструрелом грађом добила је побожне Лесковчане до решења за подизање нове цркве. Пре четири године, они су ово питање дефинитивно решили, те су из своје средине конституисали одбор за подизање нове цркве, који је одмах предузео рад. Црквена имовина једва је била довољна и за почетак подизања. Морало се је рачунати на дарожљивост добрих и побожних људи. И заиста, одбор је за време четворогодишњег истрајног рада успео помоћу обилних дародаваца да створи величанствену монументалну цркву, чије подизање помоћу нарочито

Нова црква.

индустријалци својим замашним прилозима.

20. об. мес., после чежњивог чекања на завршетак цркве, лесковчани су манифестојали свој израз берског и националног расположења осветивши своју нову цркву. Њихову радост допуњавало је присуство Њ. В. Краља, чија је појава још при самом улазу у барош изазвала бурне усклике: Живео Краљ! Радосни погледи пратили су кретање Краљевог аутомобила који је ишао латано у правцу нове цркве. Огромна светина уз јекну радосних усклика дочекала је пред црквом Владара, којег је пратио Председник Владе г. Петар Живковић. Насмејано лице Њ. В. Краља давало је израз особитог расположења. У цркви, Он је присуствовао литургији коју су обављали Његово Преосвештенство Патријарх Варнава и Епископ Нишки Господин Доситеј. По изласку из цркве Њ. В. Краљ се је задржао извесно време у разговору са одушевљеним народом, после чега је напустио Лесковац уз бурне поздраве: Живео! Живео!

Њ. В. Краљ при излазу из цркве.

Њ. В. Краљ у разговору са соколима.

Црква у пећини код села Рсаваца, недалеко од Пирота

Сасвим изглед цркве и звонаре.

Унутрашњи изглед цркве.

Недалеко од Пирота, налази се село Рсавци у чијем се атару налази једна мала стара црква подигнута још за време Турака у једној скровитој и раније тешко приступачној пећини. Црква која је сасвим очувана несумњиво је доказ великог турског

прогањања хришћанства у овом крају за време турске владавине.

Ту, са црквених двери одјекивао је некада као и сада побожни глас свештеника док га је маса ојађеног света пажљиво слушала, верујући да ће ипак једнога дана доћи

слобода. Иконостас је и поред све своје старости лепо очуван. Изгледа да је крет изнад иконостаса и горњи део истога доцнијег порекла, јер је боље очуван, док је средњи део иконостаса, као и портал вероватно још из онога времена када је црква подигнута.

НАШЕ СТАРИНЕ

Град војводе Момчила

Градњ заузима релативно мали простор, опкољен дубоким каналом, којим је некад текла вода, која је онемогућавала приступ граду. Одамах изнад канала подиже се велики каменни зид који опасује целу тврђаву. Сви ови зидови са кулама на којима зјале многобројни бећи и мали отвори (мазгале) налазе се у прилично порушеном стању.

О пореклу градића постоје неколико мишљења, али међу обима преоблађују два

Поглед са стране, изнад села Гмилане.

међ обдашњим светом. По једном мишљењу градњ је римског порекла и то вероватно из 6 или 7 века после Христа из доба надирања Јужних Словена на Балкан.

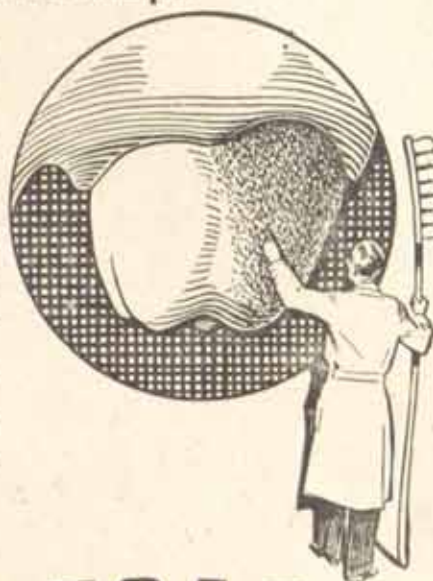
У корист овог другог мишљења, да је градњ турског порекла, говоре неки нађени нејасни записи на турском језику, а на главној капији града.

Друштво за чување старина, као и Пиротска општина требала би да се мало више заинтересују за овај градњ и да на неки начин спрече његово даље рушење.

Спречити стварање зубног каменца

или га отстранити дневном употребом Сарговог Калодонта — јединог крема за зубе, што садржаје делотворни Сулфорицинолеат по Др. Бројнлиху — значи обезбедити здравље и лепоту зуба.

САРГОВ

КАЛОДОНТ

Против зубног камена

Венчање г. др. Милорада Недељковића, директора Поштанске Штедионице и г-ђе Десе Дугалић чланице Народног позоришта

У четвртак 27. прош. мес. рано изјутра венчали су се у Вознесенској цркви г-ђа Деса Дугалић, чланица Народног позоришта у Београду и г. др. Милорад Недељковић, директор Поштанске штедионице и познати наш публициста. Ово венчање побудило је општу пажњу Београђана, јер су и млада и младожења веома познате и омиљене личности. И, ма да је свадба обављена у највећој тишини, ипак се у цркви нашао велики број Београђана, добрим делом девојка и жена, које необично цене уметност г-ђе Десе Дугалић, да својој збедни пожеле срећу и на домаћој, породичној сцени.

Младоженци пред црквом, после венчања.

БЕРБА ГРОЖЋА У СМЕДЕРЕВУ

Берба грожђа у околини Смедерева.

Паковање грожђа за извоз.

Повраћац г. Маринковића из Женеви — Г. Мек Артур на гробу Незнаног јунака и на Ойленцу

Г. др. Маринковић са госпођом на излазу из београдске станице.

Министар иностраних послова г. др. Војислав Маринковић, допутовао је 25 пр. м. пре подне експресом из Женеви у Београд. Г. др. Маринковић допутовао је заједно са својом госпођом. У пратњи г. др. Маринковића био је и његов лични секретар г. К. Павловић.

На железничкој станици г-ђу и г. др. Маринковића дочекали су и поздравили помоћник Министра иностраних послова г. др. Дујо Бахотић, г. др. Грга Анђелиновић, наш посланик у Бечу, г. С. Павловић, бивши помоћник Министра иностраних послова, г. Каровић, директор политичког одељења Министарства иностраних послова и виши чиновници Министарства иностраних послова.

Преишлаише се на „Илустровано Време“

Г. Мек Артур поклаже венци на гроб Краља Петра на Ойленцу.

Г. Мек Артур ошћоздравља учасној чейи на београдској железничкој станици.

26 пр. мес. пре подне шеф америчког генералштаба г. Мек Артур положио је венац на гроб Незнаног јунака на Авали, и посетио храм Светог Ђорђа на Ойленцу, где је положио прекрасан венац на гроб блаженопочившег Краља Петра Ослободиоца. Том приликом г. Мек Артур најлепше се изразио о напредним мозаицима у Краљевој задужбини.

На Авали г. Мек Артура сачекао је ге-

нерал г. Радивојевић, помоћник команданта Београда. Приликом полагања венца на Авали г. Мек Артур је рекао:

— Они народу имају права да живе који се не боје умрети!

На Ойленцу, у Краљевој вили г. Мек Артур послужен је кафеом и грожђем.

У пратњи г. Мек Артура налазио се амерички војни изасланик г. Хилдесми, ађутант г. Дејвис и шеф обавештајног одељења Главног генералштаба генерал г. Михаило Боди.

У понедељак је г. Мек Артур присуствовао војним вежбама у околини Београда, код Гроцке.

Он зна одговор

Професор Поповић, који је био врло строг, испитивао је једанпут неког студента медицине. Он му постави питање: „Која су све средства за знојење?“

Студент му помену сба њему позната средства а нарочито **Aspirin** таблете, које су се показале као одлично средство против грипа, назеба и главобоље.

„Добро, али ако сба та средства не би помогла“ упита даље професор, „шта би сте онда употребили?“

Без много околишења одговори му бећ изморени студент:

„Ја бих тога болесника послао код вас, да полаже испит!“

Mode

ЖАН ПАТУ. Спортска блуза од светле плаве свиле за прање, украшена белим оковратником и дугметима од седефа.

Елегантна блуза од ружичастог креп сатена, са горњим делом и рукавима од чипке. Огрлица и шнала на појасу од зеленог камења.

ВОРТ нам приказује неколико својих модела блуза од којих је прва сашивена од зеленог креп сатена, Рукави и жиле од креп жоржета боје окр.

Врло оригиналан модел блузе од роза свиле са оковратником од беле свиле и црног сомота. Блуза од гобелин плавог креп де шина са плисираним воланима. Жиле и дупли волани рукава од розе креп жоржета.

ДИНУ-МАТИН. Елегантан поподневни мантил од пругастог сомота или вуненог штофа. Окопратник продужен уз ивицу мантила од белог брашљавица. Манжетне глокнасте форме, јако узане око руке, обившене истим крајном. Жакет од црног свишеног сомота са кратким рукавима обившеним скућксом. Хаљина од сивног тешког, креп жоржета. Камелије на реверу жакета, исте боје као што и хаљина.

ШАРЛОТ-РЕВИЛ. Елегантна хаљина у облику сукњице. Хаљина од црног сомота са сукњом од сивољубичасте тешке свиле. Део хаљине ствара набор, који на

од вуненог штофа боје резедо. Оковратник
ку шала.
три дела. Оковратник од белог жоржета.
ло отмене у линији. Лежерно скројен горњи
ригиналан начин замењује оковратник.

ДИПУЈ—МАШИН. Мантил од браун вуненог штофа, украшен
инкрустираном лисицом. Ружа на реверу и ташна, као и унутрашње
вилице лиселе јесу од исте зелене коже.
Мантил од зеленог сомота са оковратником и доњим делом
маншета богато украшен сребрном лисицом.

Dečja moda

Халџина за девојчицу од 4 године од карираног вуџеног штофа. Крагна од рипса. Халџина за девојчицу од 2 године, од вуџеног бене поала у браун тупфне. Одезо за деџка од 4 године од тетет сомота. Крагна и маншетне од беле свиле.

Халџина за девојку од 13 година од тетет вуџеног штофа са гарџитуром од белог крџ жоржета. Халџина за девојку од 8 година од браун вуџе у беле тупфне. Бела крагна и маншетне. Лаковани каџи. Одезо за деџка од 14 година од еџгеског штофа. Блуза од фланела.

Како је потопљен преко-океански брод „Лузитанија“

Април је месец 1915. године!

Немачка, у озбиљној ситуацији на свима фронтима, хтела је по сваку цену да добије бар дипломатску битку с Америком. Њујорк беше постао главни центар оне шпијунаже којом су се Немци истакли за време рата, оне шпијунаже, која је тражила да обабије друге државе у тесне нити једне невидљиве и непробојне мреже.

Кајзеров повереник

Тог месеца стигао је у Бруклин барон фон Ринтелен човек четрдесетих година, висок, сиб, достојанствен, који је сваком својим изразом и сваком својим покретом одавао пруског војника. Његове очи сиве, енергичне, промишљиве, изгледало је да продиру у вашу душу, да би отеле неку тајну; изгледало је да вас хипнотизују као очи моћних животиња, да би вас себи привукле. Фон Ринтелен био је човек од мало речи и ишао је право своме циљу. Када је ишао на периферију Њујорка да ангажује своје саучеснике, јасно је казивао шта тражи од њих:

— Или са мном, или против мене!

Сам Кајзер поверио је овом човеку један тежак задатак: „заплашити Америку“. Оружје за заплашивање биле би подморнице. Фон Ринтелен хтео је да поху са њим два исто толико паклена човека! Фон Папе, поморски аташе немачког посланства у Америци, и поручник Бојел. Да су му други требали, сви немачки емигранти, којих је Њујорк био пун, били би уз њега: фризер, носачи, трговци, железни су само да, како било, послуже своме цару, и за њих је Фон Ринтелен био његов пророк.

План барона Ринтелена

Такође стање ствари није се много допало збаничном посланику Бернсторфу. Истакнути дипломата и дубоки познавалац Америчких дубока, он је осетио, да ће „заплашивање“ изазвати супротно дејство. Његова ексцеленција пожурива се, дакле, да пише Кајзеру, тражећи да се позове натраг барон, чији му је сумњиви рад ометао планове.

Кајзер је напротив подвукла поверење у свог изасланика, који је у Њујорку већ говорио са подмехом о „посланику“. Није чак ни крио свој план о „торпиљавању једног од највећих америчких прекоокеанских бродова!“ Тиме би показао Американцима сменљивост немачких подморница...

Спремање злочина

Његов избор пао је на један морски чин Кунардове пловице, пражу лукезну пливачу барон, којом су се базили милионери. Тада је Фон Ринтелен упутно једну депешу шифровану нарочитом шифром команданту поморске базе у Килу, који је примио инструкције тачно 30 априла 1915.

За непуну недељу дана барон је извршио свој задатак. Остало је требало да изврши подморница „У 20“, која је добила из Кила наређење да отплови у близину ирске обале и да сачека „Лузитанију“.

Гроф Бернсторф, сазнавши нешто о тим машинијама, покушао је свима сретствима да спречи злочин. У једној депеши упутној у Немачку, скренуо је пажњу на страховити ефекат, који ће торпиљавање изазвати. Поред тога, објавио је у Америчким новинама чланак, у којима се скреће пажња туристима на опасности, које претставља путовање морем. Више није могао да уради! Једног дана, са зебљом у срцу, видео је „Лузитанију“ како лагано излази из луке, са својим товаром умирућих.

Торпиљавање „Лузитаније“

На дан 7 маја 1915, перископ подморнице „У 20“ приметио је прекоокеански брод на неколико миља од Ола Хеда оф Кинсале.

У 3 сата по подне командант Швајгер наредио је отесно, да се испали торпедо. Резултат је био такав, као што је Бернсторф предвидео. Тај злочиначки торпедо погодио је, поред дивног прекоокеанског брода, и понос Америке до дна срца.

Непосредна реакција јавног мишља била је толика, да се посланик морао извесно време крчити, а доцније није више хтео да прихвати у посланство ни Фон Ринтелена, ни његове саучеснике.

Америка је нашла свој пут слабе и победе.

ФОТОКАМЕРА ЗА СНИМАЊЕ УНУТРАШЊОСТИ СТОМАКА

Франц Бах из Беча конструисао је такозвану Гастрокамеру, коју особа, чији се стомак треба да испита, прогуте, и тада овај мали фотографски апарат снима унутрашњост стомака. Добијене слике су мање од поштанских марка, али су снимци тако јасни да се лако могу после по потреби увећавати. Овај апарат има 15 сочива поређаних у два реда; 15 снимања се може да изврши у исти мах; и сви снимци дају потпуну слику унутрашњости стомака. Потребно осветљење за фотографирање постиже једном малом електричном лампицом, која је затворена у један гумени омот. Овај последњи је на више места пробушен тако да светлост пада на оне делове стомака на које су упућивани горе поменути разни објективи.

Овај специјалан фотографски апарат има дванаест милиметара у пречнику, а дугачак је петнаест милиметара, и према томе може се прогутати као каква бећа пилула. Он је причвршћен за једно гумено црево, кроз које пролазе електричне жице потребне за паљење лампице. Апарат се прогуте на празан стомак, и сем тога у стомак се упушта ваздух. Ова операција свакако не долази у ред брзо пријатних операција, али на срећу пацијента цела процедура не траје више од неколико минута.

НОГЕ КАО БАРОМЕТАР

По неки људи не верују ни барометрима, нити збаничним извештајима, који дају прогнозу времена. Они се ослањају за одређивање да ли ће време бити лепо, или ће падаати киша или на свој стари реуматизам или на жуђење на ногама. И обе људе не треба сматрати као рђаво обавештене. Јер и њихова прогноза почиња са научне тачке гледишта на исправним чињеницама. Жуђење осетљивих особа играју у ствари улогу хигрометра, то јест апарата за одређивање влажности ваздуха. Само наравно жуђење индиректно служи као хигрометри, док стварно блага из ваздуха утиче директно на кожу од ципеле, у којој се налази нога са жуђењима. Има извесних кожа од којих се праве ципеле, које се могу припремљати из влажног времена у суво скупити чак до 18%. А као природна последица тога долази скупљање или ширење ципеле, односно ципела биве или мање прицискује на жуђење, и тако сви могу да послуже као индикација да ли у ваздуху има мало или много нагомилане воде, односно да ли ће време бити лепо или ружно.

За
**чишћење
крви**
Против **слабе пробабе
стомака и црева**
извесно дејствује
Планинка лековити чај
Добива се у свим апотекама или захтевајте
изричито ПЛАНИНКА ЧАЈ БАХОВЕЦ у
затвореним и пломбираним пакетима, те
са натписом произвођача:
Апотека БАХОВЕЦ
Љубљана, Конгресни трг

Најлепша душа на овом свету

Када се воз кренуо и када су најзад остали сами у купеу прве класе, она је одважно пребацила руке око његовог брата и рекла:

— Твоја идеја, да одложиш брачно путовање била је заиста добра. Једва чекам да напустим овај свет и да се сакријем у твоју били.

— Пољској кући, поправно ју је он, помиловавши је по коси. Зар ти је то криво?
— Не мислиш бајба, драги, да бих после свих послова обих дана хтела да прелазим из хотела у хотел и из места у места! Имаћемо за то увек времена, зар не?

Млада је имала право: три месеца береништва, три месеца трчкарање код кројачица и модискиња, све рубље сашивено из основа, и рођаци, и пријатељице, и честицања, и заштитивања.... Ослободи боже! Сада се срећно смешила што се свега ослободила и што је остао само он. Али, што је баш он био сада тако ћутљив?

— Шта мислиш, драги?

— На тебе.

— Волиш ли ме?

— А ти мене?

— Зар нисам твоја жена? То сам и постала само да бих ти могла доказати колико те волим.

Она је била љупка, али он је изгледао узнемирен и збуњен.

— Кажи ми шта мислиш?

— Мислим да ли би ти данас била тако задовољна, да си се, уместо за мене, удала за неког сиромашка.

Она се слатко засмејала:

— Како те мисли обузимају, драги? Сиромашини ми се никад нису свићали.

— Због тога си изабрала мене.

Ухватила га је за брадицу и погледала право у очи:

— Зашто тако говориш? Удала сам се за тебе јер си господин у опхођењу, у држању, у осећајима. Остало није важно. Ја немам прохтеба.

Он се сетно примедбе једног пријатеља: „Пази, да се не удаје за тебе због твојих пара. Прави ми утисак девојке јако таште, пуне прохтеба и амбициозне.“

Свакако да је тај суд проузроковала и заиста. Али, остао му је у мозгу као оштрица.

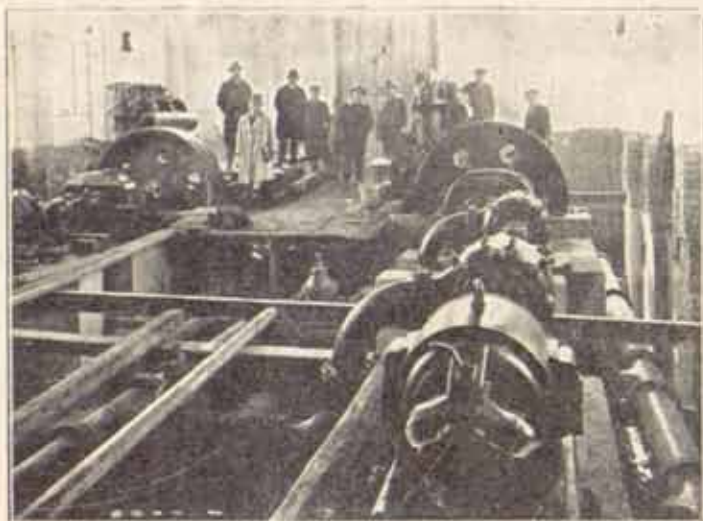
(Наставиће се)

Водоводна централа у Тоичидеру

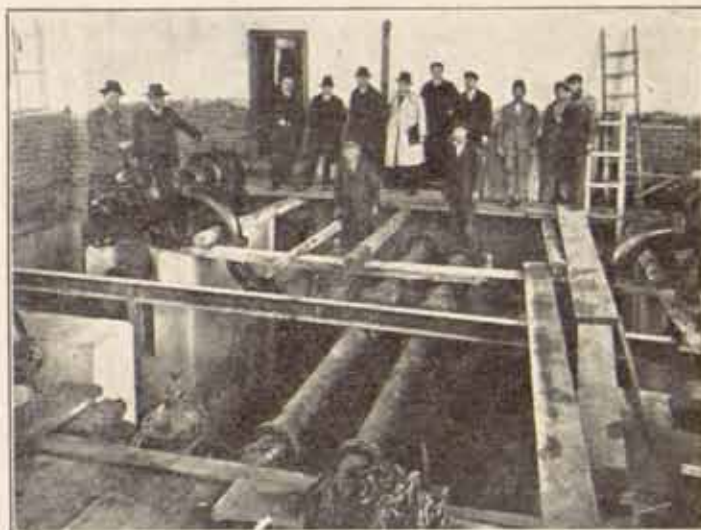

Спољни поглед централе.

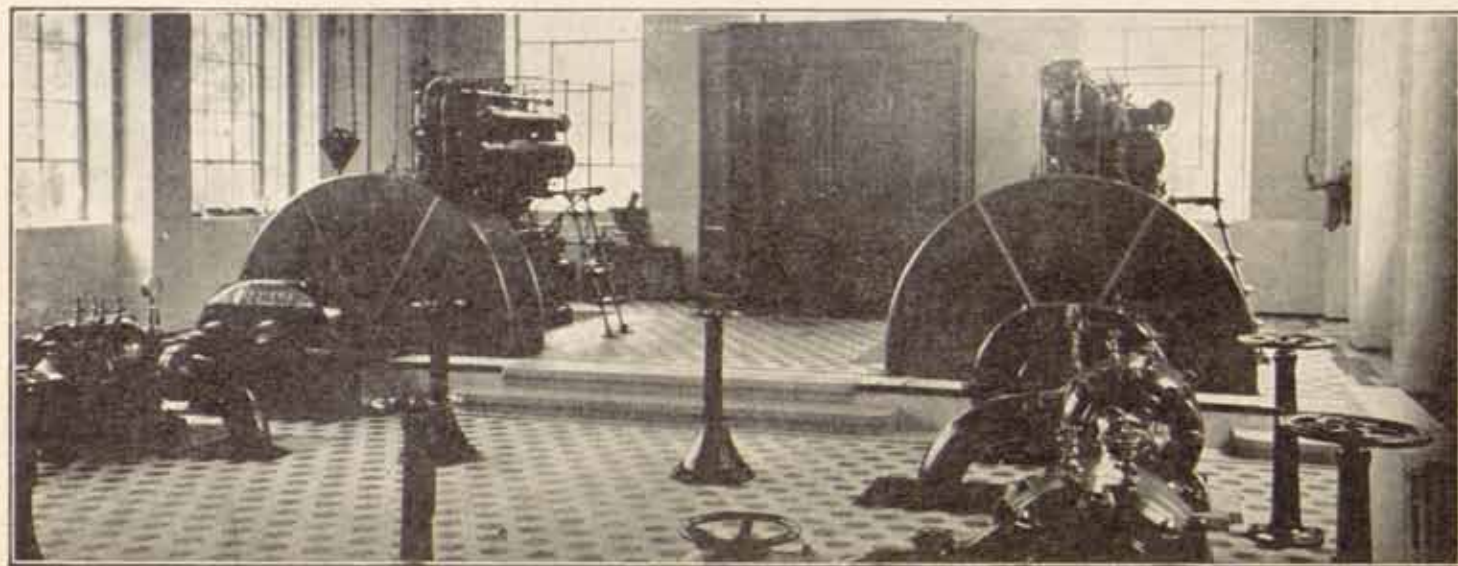
За потискивање пијаће и сабске воде у резервоаре на Дедињу, Управа водовода подигла је у близини топчидерске цркве централу, која ће са добршењем резервоара бити пуштена у рад. Она се састоји из машинске сале, канцеларије, радионице и два стана: за надзорника и машинисту. У добро осветленој и пространој машинској сали распоређена су симетрично, лево и десно, по два агрегата: дизел мотор-пумпа и електро-пумпа, за пијаћу и сабску воду. Безкомпресорна, троцилиндрична дизел мотори од по 150 К.С., 300 ^о/мин., спојени су преко убрзача са центрифугалним пумпама, капацитета 75 лит. сек. У продужењу обих агрегата, као што се на слици види, налазе се електро-мотори директно спојени са пумпама, истих карактеристика, као и претходне. Са радом обе централе биће обезбеђено снабдевање пијаћом и речном водом горњих крајева Београда: Дедиња, Вождовца, Душановца и Пашиног Брда.

Електро-пумпа.

Радови се уводе крају.

Машинска сала.

Девећ домаћих аутора и девећ њихових комада на београдској позорници

Нова позоришна сезона донеће обилан драмски репертоар домаћих аутора. Већ сада зна се да ће бити најмање девет београдских премијера комада наших савремених писаца. Сви ти комади претстављају једну лепу књижевну жетву, која доказује да се наши писци све више обраћају позорници, која одлично служи књижевној пропаганди уопште, а развоју укуса код публике поготову. Наши драмски аутори налазе се на добром путу да преко позоришне сервире публику цео низ нових, модерних, а ипак наших мисли и идеја, и да дођају без об-

— Мој комад — каже г. Кулунџић — имаће у себи много новог с обзиром на мој досадашњи рад, јер су у том комаду садржана значајна психолошка искуства из садашњег времена. Они који ме знају из раније, и који су већ оквалитовали и терминисали мој стил, изненадиће се једним новим посматрањем и разбијањем проблема.

мишљена и заинтересовао књижевну јавност својом необичном искреношћу и дубоким психолошким продирањем у све појаве и све проблеме.

Шести по реду је г. Раде Драинац, чије су песме одушевиле младе генерације. Г. Драинац први пут наступа на сцени, и то са једним комадом пуних сарказма и романтике. То је његова „Фабрика саркофага“, која је блиска и ужасним сликама „Лубре-шије Боринје“ и савременим руским романима са дна друштвеног. Ипак, у њој пре-

Г. Бранислав Нушић.

Г. Исајковић, први редитељ београдског позоришта.

Г. Милић Ђимићјевић.

зира на разне гласове, да је наша савремена књижевност један моћан и брзак фактор у општем културном напретку.

Први на реду је г. др. Ранко Младеновић, који је публици познат по драмским приказима у Манежу. Тамо су давале његове врло рафиновано схваћене драмске гатке, један оригиналан и смео покушај. О новом свом комаду који се зове „Страх од верности“, г. др. Младеновић каже:

— Публика ће се изненадити. Прешао сам у савремену друштвену драму. И написао комад који се не може назвати ни комедијом ни трагедијом, пре парадоксом. Он се дешава у Београду, јер се само ту и може десити оно што се налази на захтеву дела.

Г. Кулунџић, наш познати писац и редитељ, казао је о том делу г. др. Младеновића да оно садржи читабу једну моралну револуцију. У сваком случају ова најблискија премијера биће једна новина своје врсте. Играју г-ђа Деса Дугалић и г-ђа Ризнић, те г-г Златковић, Драгутиновић, Н. Гошић и Саба Тодоровић. Режира г. Кулунџић. Премијера у Београду и Загребу истовремено.

Други по реду је комад г. Мите Димићјевића, „Сестра Леке капетана“. Не историјска драма по шаблону, већ један оригиналан, кроз савремену психологију спроведен историјски комад, у коме има безброј чисто савремених ситуација. Сам проблем постављен је на садашњу психолошку основу, и он се решава данашњом логицом и моралом.

Трећи домаћи аутор је већ познати г. Јосип Кулунџић, писац „Мистериозног Каминга“ и одличан наш редитељ. Г. Кулунџић даје сада нову ствар: „Машина сабест“, једну друштвену драму са познатим већ психолошким заплетима ауторовим, и једним врло снажним збиром драмских акцената:

Четврти по реду биће г. Момчило Милошевић, који је прошле сезоне дао једну интересантну историјску драму у стиховима, „Јована Владислава“. Обог пута г. Милошевић долази са једном комедијом, која носи наслов „Љубилеј“. „Љубилеј“ је ипак једна комедија у којој је садржана велика озбиљност и сталоженост ауторова, и у којој избијају многе наше савремене друштвене прилике и неприлике. Комад ће се дати пооблином децембра месеца.

Г. Ранко Младеновић.

Пети аутор је г. Александар Илић, који је дао своју драматизацију „Вечити младожења“. Г. Ана Илић имао је у последње време врло значајних успеха као писац, поглавито својим романом „Глувине чини“, који је наишао на подвојена, али озбиљна

облађује једна симпатична поетска линија, која од свих прозаних особа тог комада уме да створи духовите типове.

Седми је по реду г. Бранислав Нушић, наш стари позоришни познаник. Његова нова комедија, „Мистер Долар“ пуна је ироније на савремено друштво, али исто тако пуна једне живе и непоколебиво сигурне акције. Г. Нушић је и сам убеђен да је овим комадом дао једну нијансу више у своме раду, и да она претставља новитет и за њега као аутора. Поготову за публику тај ће комад бити права посланица, тим пре што г. Нушић уме да пише за публику као нико код нас.

Осми по реду је г. Дуја Николајевић са својом „Вечном копреном“. О том комаду било је већ прилично говора. Он показује и даље настојање г. Николајевића у кругу чистог империјализма, које он на особен начин успева да живо истакне на сцени. После „Многаја љета“, „Парола“ и „Преко мртвих“, ова драма г. Николајевића још јаче проширује видике у једну лепу сценску рутину.

Девети аутор би био г. Мирослав Крлежа, Загребчанин, аутор особитог познавања сцене и необичне снаге у сликању карактера. Г. Крлежа биће, вероватно, претстављен својом „Ледом“. После „Господе Глембајевић“, који су на нашој сцени, ма како били безани за једно нама доста страно друштво, веома успели, берује се да ће и нов комад г. Крлежа изићи на дубоко разумевање наше публике. Одређен, јасан и саркастичан, сем тога у основи хуман и необично силов, г. Крлежа је одавна назван „освеживачем позорнице“.

Са овом деветорицом круг није затворен. Има још комада који долазе у обзир, домаћих комада, али се њихова судбина потпуно још не зна. При свем том, дошли или не дошли ти нови комади, деветорица наших аутора чине већ један леп општи успех наше позорнице.

СПОРТ

Конкордија, која је прошиву БСК-а заиграла одлично.

ТЕШКА АЛИ ЗАСЛУЖЕНА ПОБЕДА БСК-а

Мачба губи незаслужено од Пургера, док бели саблађују сигурно Сашка

Изнађења нису ни овог пута изостала БСК, који је бажно као фаворит, подбацио је и требало је много времена па да се плави среде и осигурају себи победу. Као за чудо БСК је играо веома слабо, нарочито у првом делу, када је претстављао једну очајну це-

су својом игром наговестили да ће бити веома тешко сбригнути их с престола.

Мачба је заиграла како уме и Пургери су имали ђаволски тежак посао са „Уругвај-

заиграли како умеју. Борба је била оштра и брза. Узбудљиви моменти стварали су се неизменично и пред једним и другим братима. Конкордија је заиграла одлично и плави су морали да дају све од себе и да саблађају борбеног прбака.

Почетни ударац имају зелени и они одмах прелазе у напад да би своју надмоћност задржали до краја првог дела. У четвртој минути туче корну Тирнанић, лопта пада пред голом а Антић је спроводи у мрежу 1:0. Затим зелени прелазе у напад и стварају неколико опасних момента пред братима плавих. У 17 м. тучу зелени корну, коју Ваљаревић искоришћује и изједначаје неодбрањиво. До краја резултат се не мења иако се обе стране труде да постигну бодени гол. Конкордија је нешто надмоћнија али се плави срчано бране.

II полувреме.

Плави почињу и прелазе одмах у напад. Они играју сада боље. Маријановић прелази на крило и одлично центрира а Вујадиновић туче. Вратар гостију у паду брани. Затим Моша чини исто и пуца, али братар боксује високу лопту и отклања опасност. Набала зелених. Жибковић збриљује бранича и додаје Ваљаревићу који туче поред. Затим зелени тучу корну и Ђорђевић спасава сигуран гол.

Набала зелених преко левог крила које одлично центрира а десно туче у аут. Плави сада набаљују силовито и опседају врата гостију. Моша чини надчовечанске напоре а Тирке и Вујадиновић му следују. И било би небезобатно а да не падне гол. Тирке прима лопту и мења место за Мошом, овај одлично пуца. Високу лопту братар не може да саблада и испушта а Вујадиновић је на месту и лопта је у мрежи 2:1. Бурна плесак поздравља овај успех плаве чете. Конкордија чини последње напоре да поправи резултат али без успеха. Мало затим крај. Код БСК-а задовољили тек у другом делу Радобановић, Б. Маријановић, Тирнанић, Вујадиновић, Тошић, Антић и Газари. Остали су играли изразито слабо.

Најбољи људи у тиму зелених били су:

Врашар зелених у скоку одлично боксује једну високу доишћу.

Моменташ пред врашима зелених.

цима". Захваљујући само срећи и одличном брњењу Михелчића Пургери су успели да задрже оба бода.

Хајдук је у Сплиту дочекао Сарајлије и отпратио их кући са 3:1.

Хајдук је играо са неколико резерви и зато је резултат овако мршаб. Иначе, да су бели играли у најбољој постави Сашк би се рђаво провео.

БСК.—КОНКОРДИЈА 2:1 (1:1)

У финишу плави успевају да однесу два драгоценца бода.

Леп, сунчан дан прибукао је на игралиште плавих око 5.000 гледалаца, који су отишли задовољни кући и ако плави нису

Врашар зелених на постоу.

Премрл, Ваљаревић, Подхрашћин, Павичић и Лошић. Остали су играли такође врло добро.

Зелени су играли у постави: Подхрашћин, Павичић, Ралић, Брозовић, Премрл, Леб, Мартиновић, Ваљаревић, Жибковић, Лошић и Праунспергер.

БСК је извео следећу чету: Газари, Радобановић, Тошић, М. Поповић, М. Јовановић, Ђорђевић, Тирнанић, Б. Маријановић, Н. Маријановић, Вујадиновић и Антић.

лину. Играчи су се кретали споро и готово нису знали шта да раде са лоптом. На супрот њима Конкордија је играла одлично и била цело прво полувреме надмоћнија. Што пак зелени нису постигли и који гол има да се захвали одличној игри крајње одбране плавих и донекле пеху или неумећности зелених стрелаца. Зелени су заиграли како доликује државном прбаку. Они

Тим БСК-а који је играо против Конкордије.

ХАЈДУК—САШК 3:1

Хајдук је изашао са пет резерви и дао је на моменте добру игру. Резерве нису могле са успехом да замене првотимце. Сашк је избео своје најбоље људе и трудан се да ослабљеном Хајдуку однесе бар један бод али без успеха. Код белушчанина су се Бенић и Лемешкић док је код Сарајлија брижирала крајња одбрана. Гилановићем на челу.

Судио је добро М. Поповић.

ГРАЂАНСКИ—МАЧВА 1:0

Пургери су савладали Мачву са минималним резултатом захваљујући срећи.

Овог пута Мачва је заиграла врло добро и задата граван посао Пургерима. У првом делу Пургери су бољи и надмоћнији. У другом слика се мења и сада су Мачванци надмоћнији и воде главну реч. Најбољи код Грађанског били су Станковић, Кокотовић и Михељчић, који носи главну заслугу за победу. Код Мачве истакла се ужа одбрана, као и халф линија.

Судио је г. Паћен слабо.

Војислав А. Ристић, БТК млади тениски шампион.

ПРЕД ДЕРБИ СУСРЕТОМ ЗА ПРВЕНСТВО МОРАВСКЕ ЖУПЕ

У недељу 4. октобра одржане се на игралишту Јединства у Параћину дерби-утакови између Грађанског (Б) и Јединства. Садашњи првак Грађански има да брани титулу пред великим фаворитом Јединством.

За резултат влада огромно интересовање, јер победник из овог сусрета биће, веро-

Г. Влада Кушиновић, савремени сарадник „Правде“ прославља ових дана десетогодишњицу своје „новинарске борбе“.

ВЕЛИКИ НАПРЕДАК У НЕЗИ ЗУБА.

Један од највећих непријатеља зуба без сумње је каменац — узрочник многих болних обољења. Зубни камен отстранује се у већини случајева механичким средствима, што проузрокује боли и губитак бремена. Сада, међутим, омиљени Савроб Калодонт садржи додатак еузафориниолаата по Дру. Бреулиху, те је поред својих познатих одлика добио још једно непроцењиво ново својство т. ј. да уклања зубни камен и спречава његово стварање, а да при том ни најмање не повредује зубе. Овај нови додаток у Савробном Калодонту претставља велики напредак на пољу неге зуба.

ЧУВА
УЗДРЖАВА
И ЛЕЧИВАШЕ
ЗУБЕ.

УГОДАН ДАХ
ЗУБИ БЕЛИ
КАО СНЕГ

Крема Дин. 10.— и 16.—
Вода Дин. 18.— и 33.—

Ф. Кукуљевић (десно) с браћом Томицом (лево).

ватно, првак жупе. Прошле недеље зелени су савладали Грађанског (С.П.) са 9:0 а плави су тукли Даци (Л.) са 2:0.

ТЕНИС

ФРАНЦ КУКУЉЕВИЋ (З. К. Д.) је прошле недеље, у финали међу-клубског првенства државе у тенису између Загребачког клизачког друштва и Хашка, победио државног првака Франу Шефера (Хашк). Ф. Кукуљевић је уједно и први од југословенских играча који је успео да туче Шефера од како овај носи титулу првака.

Првак је постао З. К. Д. пошто је тучао Хашк, после напете и тешке борбе са 5:4.

ОНИ КОЈИ ДОЛАЗЕ...

Као један од позитивних резултата тениских турнира, које се одржавају у Београду, тениски критичари, последње године, наводе одличну игру младих играча, који ће ускоро надвисити своје учитеље. Доносимо слику Војислава А. Ристића, члана Б.Т.К-а у кога тениски љубитељи престонице полажу велике наде. Ево један мали део његових успеха: На прошлогодишњем првенству Подунавља, Ристић је однео прво место у Б. категорији.

Са одличним румунским играчем принцом Кантакузеном играо је у 3 сета на великом турниру „Боба“ и т. д.

Овај млади играч, који је тек прешао двадесету, има најразноврсније ударе у Београду, а готово и у земљи. Осеча му се само недостатак тактике, коју ће добити временом, а по некад и хладнокрвност.

За децу

Вера, живи цвет у цвећу.

Мишко и Волшебне чизме

54

Рече стара Мишку: „А сад обуј обе чизме“.

— Ох, не смем, — рече он, — јер ако их још једном обујем, одиће ме опет за божија лева и где шеће не пебају.

— Само ти мене слушај, — рече му бака. Ја ћу баш њима да ти помогнем у твојој невољи. — Па, окренувши се чизмама, стара госпа рече:

— Чујте би чизме самолетилице, да ми однесете овог малог Мећедовића код оног Крпа што вас је онако лепо оправио, па га од мене поздравите нека одмах иде код Вилењака, а овај нека вас брзи башем господару.

А затим се окрену маломе Мишку на му рече:

— Док длан о длан, ти ћеш опет бити код твоје куће.

55

Ту стара госпа устале.

— Дед' те, чизмице, — рече она, — овог пута да летите својој кући.

А затим окренувши Мишка у правцу његовог забичаја, она бику:

— Путујте у име Божије, и срећан би пут! Мишко скоро и не осети, како га чизме једним скоком дигше опет небу под облаке. Преко брда и долина, преко шума и језера — лети мали Мишко као птица ластавица.

56

Кад су тако волшебне чизме носиле читање миље и миље, он наједном угледа под собом плотобе и врљике од салаша, колиба, шљивара, њива и многих места која је он познавао.

Најзад осети како се чизме понајлак спуштају, и на своје велико изненађење угледа чича Микју Крпу, који је радостан раширио руке да га прихвати и на земљу спусти.

— Једва те једном дочеках, ти мали Мећедовићу. Срећа и твоја и моја што сам се баш сад овде десно. Могу мислити колико си се наиграо и напатио с овим чудним чизмама. Него хајде одмах самном код чиче Вилењака. Да знаш само како ме је кињило и мучило што нисам могао да му те његове чизме нађем.

57

И сад мајстор Мика оде до Вилењакобе куће, а Мишку рече да га пред кућом дочека — а Мишку је то било врло мило, јер се бојао да уће у Вилењачку кућу.

— Ево их, ево их! — бику мајстор Крпа, држећи у свакој руци по једну чизму. — Браћам баш их зараде и читабе. И молим вас врло лепо да ми за ноћас дате отсуство.

— Хм! — рече Вилењак, осврћући се око себе, и забављен разним леховима и нелепима што их је болесном свету продавао. Затим још рече мајстор Крпи:

— Тешко теби, Крпо, ако ми још једном обе чизме изгубиш!

58

Сав срећан што је могао Вилењаку да брзи чизме, мајстор Крпа победе беселог Мишка у његово село, где су му отац и мати живели. Отац и мати малог међу су жељно очекивали.

Кад Мишко још из далека угледа димњак од родитељске куће, он се истрже из чичиних руку на радостан потрча кући.

Али и мати га је из далека угледала и позвала па брже истрча пред кућу.

— Мама, мама! Ево ме — ту сам! — бику срећан Мишко, па полете мами у загрљај.

Како су се Мишков тата и мама обрадовали доласку овог милог синчића, и како су мајстор Крпу три дана чистили — то се пером не да описати, нити у причи испричати.

(Крај)

Столе - гимназиста

Чујте новост: са испита
Вратио се Столе!
Сад ће пита да се меси,
Прасе да се коље!

Бега с пута мачка, куче,
Ђак основне школе, —
Иде улицом пребажно
Гимназиста Столе!

На качкету њему гордо
Златна значка блиста;
Она јабља целом свету —
Да је гимназиста.

Носић дигнут у небеса!
Очи му се смеју...
Сви његову нобу радост
Одмах разумеју!

Др В. М. Јовановић

Златни појас принцезе Небенке

Има деце која не верују да поклони од
деде и бабе доносе срећу, па ћу вам зато
испричати причу о златном појасу прин-
цезе Небенке, а би — просудите.

Тога јутра, кад се десило обо из моје
приче, Небенка је устала рано, обућла се,
умила и отрчала баки да јој честита рођен-
дан, јер је стара краљица баш била навр-
шила осамдесету годину. Бака је дочекала
своју унуку раширених руку, загрлила ју
је и пољубила, а кад је примила честитку,
саже се и извади из једне кутије дијан
златан појас, проткан бриљантима и даде
га Небенки.

Мала принцеза била је очарана. Опасала
се одмах и бесело отрчала у врт да се игра.

— Иди, добитику јој бака, али се не уда-
љавај далеко од куће.

— Не брњи, бако, одговори јој Небенка.
До виђења!

— До виђења понови старица, па про-
дужи свој рад.

А принцеза Небенка трчала је једнако
по огромном врту и није знала где да се
заустави: мирисала је цвеће, хранила пти-
чице, обилазила рибањак. Најзад, случајно, и
против њене воље она се нађе иза рибањака
код високог зида којим је врт био опасан.
Изгледа да је судбина хтела да се поред
зида нађе гомила камења, коју су ту оста-
вили мајстори кад су опраћали замак,
камење које је Небенки добро дошло да се
успуже на врх и погледа на друм. Друм је
био пуст, али су у једном углу разбој-
ници направили заседу чекајући да когод
нађе, да га опљачкају. Један од њих од-
мах познаде краљево кћер и рече своме
другу:

— Добро би било кад бисмо принцезу
Небенку украли. Њен отац је много боли,
а још више је боли њена бака, па ће нам
за њу дати велику откупнину. Ја сам већ
смислио план а ти ћеш ми само помоћи.

Наравно да је други разбојник одмах
пристао. Добућли су се још ближе па онда
онај први изађе храмајући и, тобож,
пребијајући се од бола.

— Добра девојчице, обратио се одмах
Небенки, имај сажаљења према једном ра-
њенику.

Изгледао је збиља жалосно, тако да му
она одмах одговори:

— Причекај, отрчаћу баки она ће ми
дати доста новаца...

— Хвала ти, али ми новац не треба...
Рањен сам а нема ко да ме пребије... Сло-

мили су ми руке, па не могу да извадим
забој из торбе.

— Ја бих ти помогла, одговори наивна
принцеза, али не могу да сиђем, јер је зид
много висок.

— О, ако само хоћеш, помоћићу ти сво-
јом здравом руком одговори разбојник, а
кад ме будеш пребила још лакше ћу те бра-
тити преко зида...

Сирота Небенка! Она није могла ни на-
слутити какав јој се замка спрема, па оп-
корачи зид и спусти се доле. Дочекао ју
је разбојник, али не једном, него обема
здравим рукама, а притрчао му је и други
из заседе, па је очас безаше и однесоше
далеко у шуму.

За то време у замку су се сви чудили
што се Небенка не враћа. Њена бака је не-
колико пута излазила на терасу и звала ју
је, али се она није одазивала. Најзад се и
поплашише, па похоте да је траже. Оби-
шли су све убунобе, голубарник и коко-
шарник, претражили су рибањак, али не
нигде није било. Тек у неко доба сетно се
један мали паж, који је принцезу Небенку
много волео да погледа камењар и да се
попне до зида. Погледао и он на друм и
одмах опазио да је око зида трава уга-
жена. Било му је, наравно, одмах јасно
шта се са Небенком догодило, али није
смео браћу и краљици да то каже него
позва четворницу најјачих слугу и упути се
са њима кроз шуму у потеру.

Тражили су несрећну принцезу дуго, али
је нису могли пронаћи јер су је разбојници
сакрили у једну пећину, коју је заклањао
густ честар. Мали паж је био много жало-
стан и хтео је да забоду себи нож у срце
али га његови пратиоци одвратили од тога
и победоше натраг у замак.

И ако је био изгубио сваку наду, паж
је, успут, ипак прегледао сваки убуи док

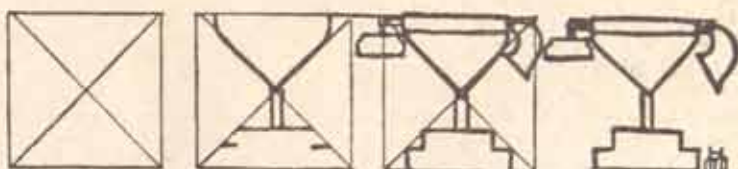
поново не дођоше до онога честара пред
пећином у којој је Небенка била заробљена.
У честару се нешто светлело. Добри паж
погледа боље и узвикну радосно, јер је
опазио златан појас који је Небенка јутрос
добила од баке. Био се закачио за један
три кад су једну принцезу разбојници до-
бућли у скровиште.

Како замак није био далеко, слуге оста-
доше да чувају стражу, а паж одлете да
доведе још људи који су Небенку брзо
ослободили, а сат касније Небенка је била
опет у загрљају своје баке, док је паж
причао, у претсоби, причу о златном по-
јасу принцезе Небенке.

Дим.

ЗА МАЛЕ ЦРТАЧЕ

СКРИВАЛИЦЕ

Доктор Гавран позван је да крокодилу из-
бади зуб. Крокодил се уплашио од операције
и сакрио се. Где је?

Ораушина је издао стан петлу и дошао
да наплати кирију. Киријаца се је сакрио.
Где је?

Ф. Крофис

Афера Понсон (11)

Да ли ви не знате никакву особу која је из ма којих разлога мрзела сир Вилма, или која би ма из каквих узрока желела његову смрт?

Не знам. На против сви су поштовали и ценили старог индустријалца.

Танер се диго да пође, извинивши се адвокату што га је узнемирио. Затим је узео први воз и вратио се у Холфорд.

ГЛАВА V

ПРОВЕРАВАЊЕ ЈЕДНОГ АЛИБИЈА

То исто вече, после вечере, инспектор је запалио своју лампу, посадио се удобно у фотељу и размишљао је о резултатима које је постигао.

Адвокатов исказ је садржавао доста материјала за размишљање. Из свег тога детектив је извео закључак да треба обратити још већу пажњу на Остена. А ипак је било веома тешко поверовати да је син убио оца.

Дакле Танер је имао пред собом једног сина, који се никад није могао slagати са својим оцем. И то неслагање је било тако велико да они нису могли живети под истим кровом. Истина да су се отац и син сложили да се више не препиру, и да је сир Вилма давао свом сину годишње 1000 ливри стерлинга. Али то није било довољно да се уклони сваки узрок неспоразума. На први поглед ова рента, коју је отац давао сину могла је изгледати доста велика. Али је она била врло мала с обзиром на суму, коју је индустријалац могао дати свом сину, а да то његове финансије и не осете.

Танер је, према ономе што је видео у вили Остеновој, проценио да је овај трошио годишње 1000 ливри на издржавање куће. Давале сав приход. А сад се млади човек заљубио и решио да се жени. Девојка је могла имати само неки мршав мизанс. А можда ни толико. Дакле немо менаж је сад имао да се издржава са сумом, коју је дотле трошио сам Остен. Шта му је преостало да учини? Да оде одмах до оца, после своје верилице са младом девојком, и да га о томе обавести, замоливши га да му повећа ренту. А шта је одговорио сир Вилма? Наравно то се могло само пагњати. Али је вероватно, по ономе што је испричао г. Арбатнот, да је сир Вилма не само одбио да повећа ренту свом сину, већ му је запретио да ће измешити и тестамент, ако се овај венча. А по саслушању послуге било је очигледно да су се отац и син у очима дана злочина препирали због неке жене.

Танер је продужио своје дедукције. Под претпоставком да су досадашњи закључци били тачни, Остен се нашао пред страшним искушењем. Ако отац умре не изменивши тестамент, син ће наследити 150.000 ливри стерлинга. Читаво богатство!

А сада је прешао у размишљањима на детаље. Убица је очигледно познавао географски положај Лис Манора. Отишао је у библиотеку кроз побочна врата, извршио је злочин, а затим однео тело до места где су стајали чамци. То је била једна претпоставка. Друга пак хипотеза, више вероватна, била би да је убица лукавством намамчио самог сир Вилма да дође својевољно до чамца. А сем тога убица је тачно узео весла која су припадала узетом чамцу. Остен је, наравно, све то могао учинити.

Али било је још нешто више. Син покојников, као што је сам признао, спустио се чамцем низ реку, те трагичне ноћи. А сем тога време одласка и повратка је било тако да је он имао времена да дође до трагичног места, да изврши злочин и да врати чамца на своје место. Наравно он се позвао на један алиби, али овај је можда био измишљен. А Танер је сматрао да алиби, који је он дао заслужује да се на њега обрати озбиљна пажња због вели-

ког броја детаља. Мора да се нешто скривало иза тога.

А сем тога имало је да се реше и питање са вестима. И то је изгледало сумњиво. Танер је прво прихватио Смитову теорију, који је сматрао да су се весла била довољно удаљила од чамца и тако пропали испод левог лука на мосту. И мора се признати да је испуштање и губљење весала могло да објасни несрећни случај.

Али чим се прихвати да ту није био по среди прост несрећни случај, онда је овај инцидент са вестима добијао сасвим други изглед и могао је се сматрати као део добро смисљеног плана да би се одмах поверовало у несрећни случај. Али Танер је сматрао да се овде злочинац мало пренамери у рачуну. Сир Вилма је могао лако испустити једно весло, али не два. Танер је зато закључио да је чамца препуштен таласима уз обалу Лис Манора, а да су весла била пренета на другу обалу, па тек онда бацена у реку. А Остен је баш те ноћи располагао чамцем, с којим је то могао учинити.

А на послетку требало је водити рачуна и о овом застрашеном погледу Остеновом кад је Коронер изјавио да се анкета одлаже. Истина Остен је обратио пажњу Танеру да би детаљно истраживање довело до тога да он, Остен, буде испитан где се налазио у време злочина, а алиби, који је он дао није могао бити проверен. Тако дакле Остен је ипак могао бити и левична жртва неког већше измишљеног плана.

Танер је затим почео мислити о Косгроу Понсону. И овај је имао рачуна да сир Вилма умре. По ономе што му је испричао г. Арбатнот овај је у том погледу био заинтересован исто толико, ако не и више по Остен. Али за сад је Танер хтео прво да реши питање Остеновог алибија.

Остен је по сопственој изјави оставио веслачки клуб у Холфорду у 9 сати мање десет минута. Веслао је до Олд Ферна, и ту је чекао десет минута док није дошла служавка са писмом. Тада је отишао до пастира и тамо изгубио неколико минута тражећи мис Дру. Затим се вратио кући Франклинових и констатовао да у њој није било ништа. А после тога се вратио у Олд Ферн, где је опет сео у чамца и вратио се уз реку до Холфорда. То је било нешто пре једанаест сати. Пробудно је чувара чамца и оставио чамца на своје место. После тога отишао је код Друових и тамо остао око десет минута. А затим се вратио својој кући. Тада је било близу 11.20.

Ко је могао посведочити да су наводи Остенови тачни? Чувар веслачког клуба могао би да потврди да ли је Остен употребио чамца као што је казао. А сем тога можда су га тада видели још и друге особе, које су биле присутне у клубу. Друови би овет могли рећи да ли их је у истини он посетио оне ноћи. Најзад послуга Остенова могла би потврдити кад се он вратио кући. Тако дакле могло се утврдити да ли је збиља он пошао и вратио се како је то у изјави навео, али где је био остало време? Код г. Франклинових, као што је изјавио? Али како се могло то утврдити?

Сутрадан је Танер почео своја истраживања у папиљону веслачког клуба у Холфорду. Тамо је нашао младића који је чувао чамце. И Танер је од овога добио лако све жељене податке. Овај младић се сећао тачно да је Остен узео под назив један чамца у среду у вече. Он је потврдио све изјаве Остенове.

— Господин Остен се једног журно, рекао је он. Чамца који је он требао да узме био је тренутно заузет, и г. Остен је са највећим нестрпљењем очекивао да се врате особе, које су се возале тим чамцем.

Вила „Брестови“ је била једна мала, усамљена зграда, повучена око двадесет метара од друма, и околена једном малом, али врло лепо уређеном баштом. Танер је дао своју посетницу и био је уведен у један мрачан салон, ниског плафона, али са врло лепим изгледом на реку све је у овој соби одавало добро васпи-

тање и смисао за аспо, извршно све у границама могућих расхода. Цела атмосфера је откривала присуство једне срдчане и одлучне младе девојке, спремне да извуче максимум од прихода којим је располагала.

После краћег времена мис Дру се појавила, и Танер је на први поглед схватио да она има збиља онакав карактер какав је он и очекивао код ње. Она је имала широко чело, са прином косом и интелгентним очима, које су отворено погледале у очи детектива.

— Извините ме, госпођице, што сам вас узнемирио, рече учтиво Танер. Али сам послат од стране полиције ради спровођења анкете о околностима које су пропратиле смрт сир Вилма Понсона. Г. Остен Понсон ме је обавестио о мистификацији, чија је он био жртва оне трагичне ноћи и ми смо заједнички разговарали о могућој вези, и ја сам био тако слободан да дођем до вас и запитам вас шта ви знате о тој ствари.

Да ли вам је г. Понсон рекао да смо ми верени?

— Он ми је то поверио као тајну, мис Дру.

— Па шта би ви желели да сазнате?

— Све што ви знате о том догађају. Шта сте ми прво чули о тој ствари?

Девојка није одговорила; после неколико тренутака она је поставила питање:

— Дозволите ми да приберем мисли, инспекторе. Да ли ви сумњате у изјаву г. Понсона, и да ли хоћете да је потврдите?

Сад је и детектив оклевао.

— Ја мислим, мис Дру, рече он лагано, да ви више волите да сазнате праву истину.

Она потврди главом и Танер продужи:

— Одговор на ваше питање је и да и не.

По уобичајеном реду моје професије ја сам запитао г. Понсона где је он био за време злочина, у среду увече. Г. Понсон ми је испричао о овој мистификацији. Мени се то његово излагање учинило вероватним. Али то ме није могло спречити да не проверам пажљиво све детаље. Ви ће те схватити да ја тако морам чинити по професионалној дужности. Уосталом хоћу одмах да вам кажем да су сви кораци, које сам до сада био предузео потврдили изјаве г. Остена.

— Али какве има то важности да ли је изјава тачна или не?

Танер се осетно нелагодно. Он није волео да чини на жао женама. Али видећи отворене и одлучне очи девојкине, он је схватио да не може кривити истину.

— Ја бих више волео да не морам бити сувише јасан, одговори он, али ако ви insistirate ја ћу бити на то приморан.

— Ја insistiram.

— Дакле жао ми је што вам морам рећи да нам нису јасне околности које обавијају смрт сир Вилма. Можда је по среди самоубиство, а можда и злочин. Али ако претпоставимо да је по среди злочин и наше сумње доведене у везу са детаљима незгодне мистификације, чија је жртва био г. Понсон оне трагичне ноћи, доћи ћемо до закључка да је убица мистифицирао вашег вереника да би на њега бацно сумњу.

Девојка је пребледела, али није више дала никаквог другог знака узбуђења.

— Тога сам се и ја бојала, одговори она тихо. А и он, уосталом. Ми смо заједно разговарали о тој ствари оног дана кад је нађено мртво тело сир Вилма. Нисмо могли наћи никакав разлог, који би могао објаснити зашто је сир Вилма изишао оне ноћи чамцем. И она мистификација нам се учинила, као вама, врло мрачна. Захваљујући вам што не сумњате да је г. Понсон измислио ту причу. А ја сам се тога највише бојала.

— Понављам да су сви моји досадашњи кораци ишли у прилог изјаве г. Понсона. Ја немам разлога да сумњам у истинитост његових навода.

— Хвала вам. А сада шта желите да ја чиним?

(Наставиће се)

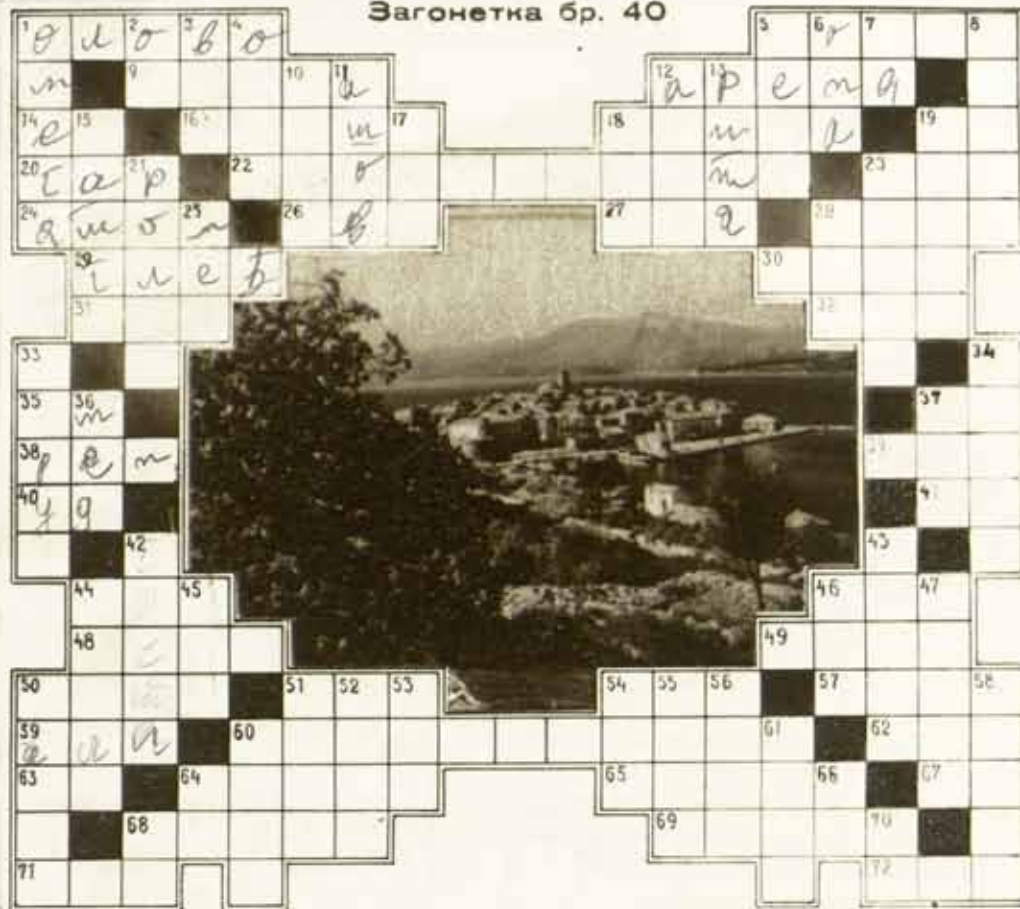
ЗАБАВА

Купон бр. 40

Наградне загонетке „Илустрованог Времена“

Свака наша загонетка биће награђивана са две награде, и да би се оне добиле потребно је да читаоци пошаљу уредништву тачно решену загонетку и да поред тога назначе којом ће тачних одговора бити. Два тачна одговора који најприближније буду предвидели број тачних одговора биће награђени. Уредништво ће одговоре примати за седам дана од дана изласка листа. Запасени одговори неће се узимати у обзир. На коверту треба ставити: Уредништву Илустрованог Времена, и залепити купон који носи број загонетке. Одговори без обог исчека неће се узимати у обзир. Напомињемо да се сваком послатом решењу мора приложити тачна адреса (занимање, место, улица и број куће).

Загонетка бр. 40

С леба на десно:

- 1) метал,
- 5) драго камење,
- 9) несрећа,
- 12) место борбе бикоба,
- 14) слобо,
- 16) оно чиме се пушка пуни,
- 18) француски скулптор,
- 19) мозаик,
- 20) чађ,
- 22) они који се хране млеком,
- 23) прожарљивац,
- 24) делић молекула,
- 26) мања војна јединица,
- 27) узбик,
- 29) добија се од рада на рукама,
- 30) барош у Аустрији,
- 31) адмирал Наполеонб,
- 32) заменица,
- 35) елидирана заменица,
- 37) слобо,
- 38) корен, који се употребљава за јело,
- 39) врста папагаја,
- 40) део тела,

- 41) коњ,
- 44) место у Енглеској,
- 46) први историјски словенски кнез (код Анта)
- 48) јужно боће,
- 49) део једне балканске монете,
- 50) мало острво Средоземног мора на коме је био интерниран Наполеон 1814 г.
- 51) јеврејско презиме,
- 54) узбик,
- 57) титула које носе жене лордова у Енглеској,
- 59) сбеза,
- 60) они који су у средњем веку објашњавали римско право садржано у Јустиниановом зборнику,
- 62) јужно боће,
- 63) предлог,
- 64) турски напитац,
- 65) рибари,
- 67) музичка италијанска нота,
- 68) припадник највеће групе животиња, које рађају живе младунце,
- 69) занатлијски прибори
- 70) поклон,
- 72) мушко име.

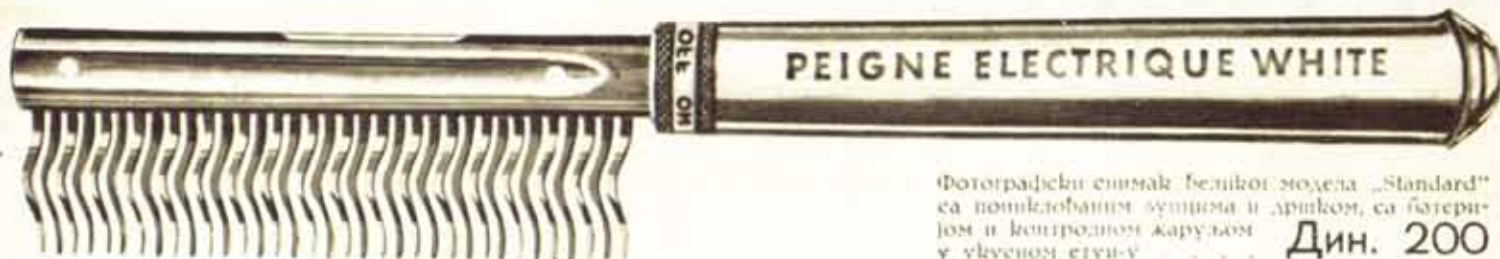
Одозго на доле:

- 1) позната марка сатоба,
- 2) познати немачки физичар,
- 3) заменица у промени,
- 4) један од првих руских кнезова,
- 5) бивши светски првак у боксу који се побукао са ринга,
- 6) заменица,
- 7) сбеза,
- 8) дборац,
- 10) лако испарљива течност; саставни део ваздуха,
- 11) земљораднички алат,
- 12) име мушког јурнала за моду,
- 13) име филмске глумице Бебе Даниелс, у једној познатој тон-филм оперети,
- 15) популаран француски лист који излази у Паризу,
- 17) прилог,
- 18) позната немачка филмска комп.,
- 19) место за саобраћај,
- 21) јунак једног Шекспировог дела,
- 23) област у Шпанији,
- 25) име месеца у години,
- 28) пред (латински)
- 33) вода помешана са извесном количином сока од воћа,
- 34) племенити метал,
- 36) налази се у саву,
- 57) име становника краја око Ужице
- 42) Холивудски сбингс (филмска глумица),
- 43) оно без чега стабљика не може да живи,
- 44) врста пољског цвећа,
- 45) мрак,
- 46) друштвена забава,
- 47) барош у Далмацији која припада Италији,
- 50) епирски краљ у IV в. пре Христа,
- 51) превозно сретство,
- 52) велики грчки песник,
- 53) пропали большевички економски систем,
- 54) филмско име наше уметнице,
- 55) врста спортског чамца,
- 56) велики планински ланац између Азије и Европе,
- 58) трагедија од Волтера у стиховима у четири чина,
- 60) место за чување вредности,
- 61) Јакобов отац (према Библији),
- 64) италијанска афирмација,
- 66) латинска заменица у промени,
- 68) скраћеница за своје ручно,
- 70) два једнака самогласника.

ИЛУСТРОВАНО ВРЕМЕ излази сваке суботе. — Претплата: за Краљевину Југославију: месечно дин. 17.-, тромесечно дин. 50.-, полугодишње дин. 95.-, годишње дин. 180.-, за иностранство: полугодишње дин. 240.-, годишње дин. 400.-. — Поједини број 5 дин. — Огласи по тарифи. — Рачун код Поштанске Штедионице бр. 52.204. — Редакција и администрација Поешарева 4-6. — Телефон и телеграми „Илустровано Време“, Београд.

Главни уредник Миливој Предих, Кн. Љубице 1. — Власник, издавач и штампар, за Штампарско Издавачко Предузеће „Време“ Акц. Друштво Милутин С. Стебановић, Богојабљенска 5

НОВА КОСА ЗА НЕДЕЉУ ДАНА

Фотографски снимак великог модела „Standard“ са поклоном лупцима и дршком, са батеријом и контролном жаруљом у унутрашњем ступу

Дин. 200

Ценини модел „Handbag“

Дин. 100

ПОГЛЕДАЈТЕ, ШТА РАДИ

Како јој је коса сјајна? Пре је била без сјаја

И ВИ ЋЕТЕ ИМАТИ УВОЈКЕ

Чешаљ, којим се косу

СИГУРАН УСПЕХ

Електр. чешаљ поспешује раст косе

Коса је била ређа

Употребљујте редовно

ујутро и увече чудотворни чешаљ „White“ и за недељу дана Ваша ће коса бити потпуно промењена. Блага електрична струја која пролази испод телесне косе омиљава корен косе и чини да расте нова. Ваша ће коса скоро опет бити сјајна, мекана и љубовита, и то под дејством електричитета, без опасности и без електричних траја.

ИМАТЕ ЛИ ПЕРУТИ? Перут (узрок великим болестима косе) није забавља за 3 дана и никада се више не враћа, ако редовно употребљујете електрични чешаљ „White“

СЕДИ ЛИ ВАМ КОСА? Седла коса добија опет своју природну, природну боју.

ИСПАДА ЛИ ВАМ КОСА? На редким и безабојним местима опет ће Вам нарасти коса. Ако још има корена и ако занета редовно употребљавате ЕЛЕКТРИЧНИ ЧЕШАЉ „WHITE“, они ће поновно оживети и коса ће Вам наново порасти.

1.250.000 ЕЛЕКТРИЧНИХ ЧЕШЉЕВА „WHITE“ већ се налази у употреби у целом свету и ми смо примили хиљадама одушевљених захвалница.

ЈАМСТВО:

Не стаје Вас ништа да чешаљ код куће испробате. Ако у року од 7 дана није потпуно задовољни са чешаљем, можете нам га вратити и ми ћемо Вам исплатити потпуни износ. Можемо ли Вам учинити новознај популу? Ако електрични чешаљ „White“ не можете добити код Вашег сталног добављача, онда изволите приложени купон нарезати и послати нама са одговарајућим износом и Дин. 15.— за поштарину. Ми ћемо Вам по пријему новца одмах отпрати тражени модел.

Мала контролна жаруља, која се у контакту са лупцима чешаља уклапа.

Са чешаљем добављена батерија траје више месеци. Резервна батерија за један и други модел стаје Дин. 15.—

ЦЕНЕ:

Велики модел „STANDARD“ са батеријом и контролном жаруљом

Дин. 200.—

Ценини модел „HADBAG“ са батеријом

Дин. 100.—

Електрични чешаљ „WHITE“ продаје се у дрогеријама, парфимеријама, апотекама и фризерским салонима.

ПОЗИТИВАН ДОКАЗ

Пре: г-ђица Г. В. о чешаљу „White“

1 дана

Пре него сам почела употребљавати Ваш електрични чешаљ, била је моја коса слаба, опора и без сјаја.

После 7 дана већ се ошамала. Јасна разлика. На редким местима израза је нова коса. Остала моја коса постала је густа и сјајна.

7 дана

Ја сам 4 недеље употребљавала Ваш електрични чешаљ, кад сам данас напоменути овај последњи примерак. Моја је коса већ била потпуно здрава, густа, мека боје и постала је од природне љубовита. Сада употребљавам чешаљ само још 2 пута у недељу и коса ми расте веома брзо.

30 дана

ГАРАНЦИЈА ДИН. 1.000.—

ГОСПОДИ ХИНКО МАЈЕР И ДРУГ генералним заступницима за електрични чешаљ „WHITE“ Загреб, Прашка ул. 6

Пошљите ми поучећен, са батеријом и потпуним упутом за употребу

команда електричног чешаља „WHITE“ модел „STANDARD“ по Дин. 200.—

команда електричног чешаља „WHITE“ модел „HADBAG“ по Дин. 100.—

(Непотребно препишите)

Наручујем овај чешаљ под условом, да ћете ми, ако не у року од дана чешаљ не би потпуно задовољно, пошто Вам вратим чешаљ, мој новац потпуно наплаћити, и то под гаранцијом од Дин. 1.000.—

Име:

Адреса:

ЕЛЕКТРИЧНИ ЧЕШАЉ „WHITE“